ISSN 1725-5082

Euroopa Liidu Teataja

L 114

52. aastakäik

7. mai 2009

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

Sisukord

I *EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik*

MÄÄRUSED

Komisjoni määrus (EÜ) nr 369/2009, 6. mai 2009, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril 1

★ **Komisjoni määrus (EÜ) nr 370/2009, 6. mai 2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 795/2004, millega kehtestatakse nõukogu määruses (EÜ) nr 1782/2003 sätestatud ühtse otsemaksete kava üksikasjalikud rakenduseeskirjad** 3

DIREKTIIVID

★ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/3/EÜ, 11. märts 2009, millega muudetakse nõukogu direktiivi 80/181/EMÜ mõõtühikuid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta** [1] 10

[1] EMPs kohaldatav tekst

(Jätkub pöördel)

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

IV *Muud aktid*

EUROOPA MAJANDUSPIIRKOND

EFTA järelevalveamet

★ **EFTA järelevalveameti otsus nr 368/06/COL, 29. november 2006, Islandi riigi osaluse müügi kohta Sementsverksmiðjan hf.-is (Island)** 14

ET

I

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 369/2009,

6. mai 2009,

millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus), [1]

võttes arvesse komisjoni 21. detsembri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1580/2007, millega kehtestatakse nõukogu määruste (EÜ) nr 2200/96, (EÜ) nr 2201/96 ja (EÜ) nr 1182/2007 rakenduseeskirjad puu- ja köögiviljasektoris, [2] eriti selle artikli 138 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

Määruses (EÜ) nr 1580/2007 on sätestatud vastavalt mitmepoolsete kaubandusläbirääkimiste Uruguay vooru tulemustele kriteeriumid, mille alusel kehtestab komisjon kindlad impordiväärtused kolmandatest riikidest importimisel kõnealuse määruse XV lisa A osas osutatud toodete ja ajavahemike puhul,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesoleva määruse lisas määratakse kindlaks määruse (EÜ) nr 1580/2007 artikliga 138 ette nähtud kindlad impordiväärtused.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub 7. mail 2009.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 6. mai 2009

Komisjoni nimel

põllumajanduse ja maaelu arenduse peadirektor

Jean-Luc DEMARTY

---

[1] ELT L 299, 16.11.2007, lk 1.
[2] ELT L 350, 31.12.2007, lk 1.

LISA

Kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

(EUR/100 kg)

CN-kood	Kolmanda riigi kood [1]	Kindel impordiväärtus
0702 00 00	MA	71,9
	TN	115,0
	TR	141,3
	ZZ	109,4
0707 00 05	JO	155,5
	MA	32,7
	TR	135,3
	ZZ	107,8
0709 90 70	TR	118,7
	ZZ	118,7
0805 10 20	EG	41,2
	IL	60,3
	MA	46,8
	TN	49,5
	TR	98,3
	US	55,4
	ZZ	58,6
0805 50 10	TR	41,7
	ZA	69,9
	ZZ	55,8
0808 10 80	AR	77,4
	BR	71,5
	CA	114,7
	CL	79,5
	CN	94,5
	NZ	102,5
	US	121,6
	UY	71,7
	ZA	81,2
	ZZ	90,5

[1] Riikide nomenklatuur on sätestatud komisjoni määruses (EÜ) nr 1833/2006 (ELT L 354, 14.12.2006, lk 19). Kood „ZZ" tähistab „muud päritolu".

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 370/2009,

6. mai 2009,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 795/2004, millega kehtestatakse nõukogu määruses (EÜ) nr 1782/2003 sätestatud ühtse otsemaksete kava üksikasjalikud rakenduseeskirjad

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 19. jaanuari 2009. aasta määrust (EÜ) nr 73/2009 (millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks, muudetakse määruseid (EÜ) nr 1290/2005, (EÜ) nr 247/2006, (EÜ) nr 378/2007 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1782/2003), [1] eriti selle artikli 34 lõike 2 teist lõiku ning artikli 142 punkte c, d ja g,

ning arvestades järgmist:

(1) Määrusega (EÜ) nr 73/2009 on kehtestatud uued ühtse otsemaksete kava eeskirjad, mida kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2009. Seepärast tuleks kohandada komisjoni määruses (EÜ) nr 795/2004 [2] sätestatud rakenduseeskirju.

(2) Määruse (EÜ) nr 795/2004 artiklis 2 sätestatud mõisted peaksid kajastama ühtsesse otsemaksete kavasse kuuluvate alade toetuskõlblikkuse laiendamist.

(3) Määruse (EÜ) nr 795/2004 artikliga 3b ette nähtud toetuskõlblikkust käsitlevad sätted on vananenud ning seetõttu tuleks need välja jätta. Määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 34 lõike 2 punkt a hõlmab siiski toetuskõlblike hektarite kasutamist mittepõllumajanduslikuks tegevuseks. Tuleks kehtestada kõigis liikmesriikides kasutatavad kriteeriumid.

(4) Määrusega (EÜ) nr 73/2009 on kaotatud maa tootmisest kõrvalejätmise kohustus ning tühistatud mõned riiklikust reservist saadud toetusõigustega seotud piirangud; seega on neile vastavad sätted vananenud.

(5) Määruse (EÜ) nr 795/2004 artiklit 7 tuleks selgitada seoses viidetega nõukogu määrusele (EÜ) nr 1782/2003 [3] ja määrusele (EÜ) nr 73/2009.

(6) Määruses (EÜ) nr 73/2009 ei ole enam sätestatud toetuste taotlemise korra erieeskirjad ühtse otsemaksete kava esimesel kohaldamisaastal. Seepärast tuleks määruse (EÜ) nr 795/2004 asjaomaseid sätteid kohandada.

(7) Kui määruse (EÜ) nr 795/2004 artiklites 20 ja 22 osutatud rendileping või artiklis 23 osutatud kavad lõpevad pärast ühtse otsemaksete kava esimese kohaldamisaasta raames kehtestatud taotluse esitamise lõppkuupäeva, tuleks toetusõiguste taotluste esitamise tähtpäeva pikendada, et põllumajandustootjatel oleks piisavalt aega esitada ettevõtte tegelikku olukorda kajastav taotlus.

(8) Määruse (EÜ) nr 795/2004 artikliga 26 kehtestatud piirkondlikku piirangut tuleks kohandada määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 43 lõikega 1.

(9) Kuigi maa kohustuslikku tootmisest kõrvalejätmist käsitlevad sätted on vananenud, tuleks määruse (EÜ) nr 1782/2003 artikliga 107 ette nähtud maa vabatahtlikku tootmisest kõrvalejätmist käsitlevad tingimused 2009. aastal alles jätta.

(10) Kui liikmesriigid otsustavad kohaldada määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 72 lõiget 4, tuleks kindlaks määrata sellise kohaldamise kohta komisjonile edastamise teatise tähtpäev ja sisu.

(11) Tuleks ette näha eeskirjad uutele liikmesriikidele, kes lähevad ühtse pindalatoetuse kavalt üle ühtsele otsemaksete kavale. Kõnealused eeskirjad peaksid hõlmama eelkõige toetusõiguste esialgset jaotamist, eriõigusi ning otsuse teatavakstegemist.

(12) Määruses (EÜ) nr 73/2009 on sätestatud ühtse otsemaksete kava alusel otsetoetuste andmine veinitootjatele, eelkõige veini toetusprogrammidelt ühtsele otsemaksete kavale ülemineku korral. Seepärast tuleks vastu võtta toetusõiguste jaotamist käsitlevad üksikasjalikud eeskirjad. Kõnealused üksikasjalikud eeskirjad peaksid järgima määruses (EÜ) nr 795/2004 puu- ja köögiviljasektori suhtes sätestatut.

[1] ELT L 30, 31.1.2009, lk 16.
[2] ELT L 141, 30.4.2004, lk 1.
[3] ELT L 270, 21.10.2003, lk 1.

(13) Selliste põllumajandustootjate puhul, kellele on toetusõigused juba eraldatud või kes ostsid või said need määruses (EÜ) nr 795/2004 sätestatud toetusõiguste taotluste esitamise tähtpäevaks, tuleks toetusõiguste väärtus ja arv uuesti arvutada. Eritingimuste alusel antavaid toetusõigusi ei tuleks kõnealuse arvutamise käigus arvesse võtta.

(14) Määruse (EÜ) nr 1782/2003 artikli 59 lõigetega 1 ja 3 või artikliga 71f kehtestatud piirkondlikku mudelit kohaldavatel liikmesriikidel peaks olema õigus kindlaks määrata selliste toetusõiguste arv põllumajandustootja kohta, mis tulenevad veini toetusprogrammidelt üleminekust vastavalt määruse (EÜ) nr 73/2009 IX lisa punktile C.

(15) Tuleks ette näha piirkondlikku keskmist käsitlevad sätted toetusõiguste väärtuse kindlaksmääramisel määruse (EÜ) nr 73/2009 IX lisa punkti B (väljajuurimine) kohaselt.

(16) Määruse (EÜ) nr 795/2004 I lisas on kindlaks määratud kuupäev, millest alates võib ajutiselt lubada järelkultuuride kasvatamist piirkondades, kus teraviljad koristatakse ilmastikust sõltuvalt tavaliselt varem, nagu on osutatud määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 38 teises lõigus. Hispaania taotlusel tuleks kõnealuse liikmesriigi eri piirkondade puhul kindlaks määrata eri kuupäevad, et võtta arvesse erinevaid põllumajandus- ja kliimatingimusi. Samuti tuleks ajakohastada lisa, et võtta arvesse puu- ja köögiviljasektori toetuskõlblikkust sellistes liikmesriikides, kes ei lükka edasi kõnealuse sektori integreerimist.

(17) Määrust (EÜ) nr 795/2004 tuleks seepärast vastavalt muuta.

(18) Kavandatud muudatusi tuleks kohaldada alates määruse (EÜ) nr 73/2009 kohaldamise kuupäevast.

(19) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas otsetoetuste korralduskomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 795/2004 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkt a jäetakse välja;

b) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) „püsikultuurid" – külvikorravälised kultuurid, välja arvatud püsikarjamaa, mis võtavad maa enda alla vähemalt viieks aastaks ja annavad korduvat saaki, sealhulgas puukoolid ja lühikese raieringiga madalmets (CN-kood ex 0602 90 41);";

c) punkt d jäetakse välja;

d) punkt f asendatakse järgmisega:

„f) „rohumaa" – viljelusmaa, mida kasutatakse rohu tootmiseks (külvatud või looduslik); nõukogu määruse (EÜ) nr 73/2009 (*) artikli 49 kohaldamisel hõlmab rohumaa alalist karjamaad;

(*) ELT L 30, 31.1.2009, lk 16."

2) Artikkel 3b jäetakse välja.

3) 1. peatükki lisatakse artikkel 3c:

„Artikkel 3c

Peamiselt põllumajanduslik kasutus

Kui põllumajandusettevõtte põllumajandusmaad kasutatakse ka mittepõllumajanduslikuks tegevuseks, käsitatakse kõnealust maad määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 34 lõike 2 punkti a kohaldamisel peamiselt põllumajanduslikuks tegevuseks kasutatava maana, kui mittepõllumajandusliku tegevuse intensiivsus, laad, kestus ega ajastus ei kahjusta oluliselt põllumajanduslikku tegevust.

Liikmesriigid kehtestavad kriteeriumid esimese lõigu rakendamiseks oma territooriumil."

4) Artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Iga tema toetusõiguse ühikuväärtust võib suurendada.";

ii) kolmas lõik jäetakse välja;

b) lõige 4 jäetakse välja.

5) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene ja teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kui liikmesriik kasutab määruse (EÜ) nr 1782/2003 artikli 42 lõikes 5 sätestatud võimalust, võib ta taotluse korral kooskõlas käesoleva artikliga jaotada toetusõigusi asjaomastel aladel põllumajandustootjatele, kes deklareerivad, et neil on vähem hektareid kui toetusõigusi, mida neile jaotatakse või oleks jaotatud kooskõlas kõnealuse määruse artikliga 43 ja määruse (EÜ) nr 73/2009 artikliga 59.

Sel juhul loovutab põllumajandustootja riigi reservi kogu toetusõiguse, mis tal on või mis oleks talle jaotatud, välja arvatud määruse (EÜ) nr 1782/2003 artiklis 49 osutatud eritingimustega hõlmatud toetusõigused.";

b) lõige 3 jäetakse välja;

c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Riiklikust reservist eraldatud toetusõiguste ühikuväärtuse arvutamiseks jagatakse põllumajandustootja võrdlussumma tema deklareeritavate hektarite arvuga."

6) Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Kasutamata toetusõigused kantakse tagasi riiklikusse reservi päeval, mis järgneb taotluse viimase muutmise kuupäevale ühtse otsemaksete kava kohaselt kalendriaastal, mil lõpeb määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 28 lõikes 3 ja artiklis 42 osutatud periood.";

b) lõige 2 jäetakse välja.

7) Artikli 9 lõike 1 punkt c jäetakse välja.

8) Artikli 12 lõike 4 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Ühtse otsemaksete kava esimesel kohaldamisaastal jaotatavate toetusõiguste lõplik kehtestamine toimub määruse (EÜ) nr 796/2004 artikli 21a lõikega 3 ette nähtud tähtajaks esitatud toetusõiguste taotluse alusel.".

9) Artiklit 18 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 3 jäetakse välja;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Juhul kui artiklites 20 ja 22 osutatud rendileping või artiklis 23 osutatud kavad lõpevad pärast ühtse otsemaksete kava esimese kohaldamisaasta raames kehtestatud taotluse esitamise lõppkuupäeva, võib asjaomane põllumajandustootja taotleda oma toetusõiguste kehtestamist pärast rendilepingu või kava lõppu liikmesriigi määratavaks kuupäevaks, kuid mitte hiljem kui toetusetaotluse muutmiseks määratud tähtpäevaks järgmisel aastal."

10) Artikli 23a teine lõik jäetakse välja.

11) Artikli 24 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Põllumajandustootjad võivad vabatahtlikult loovutada toetusõigusi riiklikusse reservi."

12) Artiklit 26 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui liikmesriik kasutab määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 43 lõike 1 kolmandas lõigus sätestatud võimalust ja ilma et see piiraks kõnealuse määruse artikli 50 lõike 1 ja artikli 62 lõike 1 kohaldamist, määratleb liikmesriik asjakohasel territoriaalsel tasandil piirkonna kooskõlas objektiivsete kriteeriumidega ja sellisel viisil, et oleks tagatud põllumajandustootjate võrdne kohtlemine ning turu- ja konkurentsimoonutuste vältimine.";

b) lõige 4 jäetakse välja.

13) Artikkel 32 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 32

Määruse (EÜ) nr 1782/2003 artikliga 107 ette nähtud tingimused maa vabatahtlikuks tootmisest kõrvalejätmiseks

1. Tootmisest kõrvalejäetud alad peavad jääma tootmisest kõrvale hiljemalt 15. jaanuarist vähemalt 31. augustini. Liikmesriigid määravad siiski kindlaks tingimused, mille järgi võidakse tootjatel alates 15. juulist lubada järgmise aasta saagi seemne külvi, ja tingimused, mis peavad olema täidetud, et lubada alates 15. juulist või erandlike kliimatingimuste puhul 15. juunist karjatamist neis liikmesriikides, kus tavapäraselt tegeldakse rändkarjatamisega.

2. Liikmesriigid kohaldavad tootmisest kõrvaldatud maa eriseisundile vastavaid vajalikke meetmeid, et tagada selle heades põllumajandus- ja keskkonnatingimustes hoidmine ning keskkonna kaitse.

Kõnealused meetmed võivad hõlmata taimkatet. Sel juhul tagatakse meetmetega, et taimkatet ei saa kasutada seemnetootmiseks ja et enne 31. augustit ei tohi seda kasutada põllumajanduslikel eesmärkidel või enne järgmise aasta 15. jaanuari turustamiseks ette nähtud põllukultuuride tootmiseks.

3. Määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 31 punktis c osutatud juhtudel võivad liikmesriigid lubada kahju kannatanud tootjatel kasutada tootmisest kõrvalejäetud maana deklareeritud maad loomade toitmise eesmärgil ühtse taotluse kehtivuse aastal. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed selle tagamiseks, et tootmisest kõrvalejätmise loa saanud alasid ei kasutata tulu saamiseks, ja eelkõige selleks, et tootmisest kõrvalejäetud aladel toodetud loomasööta ei müüda. Liikmesriigid teatavad komisjonile lubamise otsusest ja selle põhjendusest."

14) Artiklid 33, 34, 39, 41 ja 43 jäetakse välja.

15) Artikli 48 lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. Määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 72 lõiget 4 kohaldavad liikmesriigid teatavad kavandatavate toetuste üksikasjad, eelkõige toetuskõlblikkuse tingimuste kirjelduse ning asjaomased sektorid ja kasutatavad rahalised vahendid hiljemalt 7. juunil 2009."

16) 6a. peatükk asendatakse järgmisega:

„6a. PEATÜKK

UUED LIIKMESRIIGID

Ühtse otsemaksete kava rakendamine ühtse pindalatoetuse kava kohaldanud uutes liikmesriikides

Artikkel 48a

Üldsätted

1. Kui käesolevas peatükis ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse käesoleva määruse sätteid uute liikmesriikide suhtes, kes on kohaldanud ühtse pindalatoetuse kava.

2. Kõiki käesoleva määruse viiteid määruse (EÜ) nr 1782/2003 artiklile 42 või määruse (EÜ) nr 73/2009 artiklile 41 käsitatakse viidetena määruse (EÜ) nr 73/2009 artiklile 57.

3. Määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 57 lõike 3 kohaldamisel võivad uued liikmesriigid kehtestada võrdlusperioodi, mis eelneb ühtse otsemaksete kava esimesele kohaldamisaastale.

4. Kõiki käesoleva määruse viiteid võrdlusperioodile käsitatakse viitena ühtse otsemaksete kava esimesele kohaldamisaastale või määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 59 lõike 3 kohaselt kehtestatud võrdlusperioodile.

Artikkel 48b

Toetusõiguste esialgne jaotamine

1. Ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 59 lõike 3 kohaldamist, kehtestavad uued liikmesriigid määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 59 lõike 2 kohaldamiseks toetuskõlblike hektarite arvu vastavalt kõnealusele lõikele ühtse otsemaksete kava esimesel kohaldamisaastal toetusõiguste kehtestamiseks deklareeritud hektarite arvu põhjal.

2. Olenemata käesoleva artikli lõikest 1 võivad uued liikmesriigid kehtestada määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 59 lõikes 2 osutatud toetuskõlblike hektarite arvu ühtse otsemaksete kava esimesele kohaldamisaastale eelnenud aastal toetusõiguste kehtestamiseks deklareeritud hektarite arvu põhjal.

Juhul kui põllumajandustootjad deklareerivad ühtse otsemaksete kava esimesel kohaldamisaastal väiksema arvu toetuskõlblikke hektareid kui esimese lõigu kohaselt kehtestatud toetuskõlblike hektarite arv, võib uus liikmesriik osaliselt või tervikuna ümber jaotada summad, mis vastavad hektaritele, mida ei deklareeritud ühtse otsemaksete kava esimesel kohaldamisaastal jaotatud toetusõiguste lisatoetusena. Lisatoetus arvutatakse jagades asjaomase summa jaotatud toetusõiguste arvuga.

3. Põllumajandustootjate deklaratsioonide alusel ühtse otsemaksete kava esimesel kohaldamisaastal toetusõiguste kehtestamiseks jagatud toetusõiguste väärtus ja arv on esialgsed. Lõplik väärtus ja arv kehtestatakse hiljemalt ühtse otsemaksete kava esimesele kohaldamisaastale järgneva aasta 1. aprilliks pärast kontrollide teostamist määruse (EÜ) nr 796/2004 kohaselt.

4. Kui liikmesriik kasutab määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 59 lõikes 3 sätestatud võimalust, võib ta alates ühtse otsemaksete kava esimesele kohaldamisaastale eelnevast kalendriaastast välja selgitada toetuskõlblikke põllumajandustootjaid, määrata esialgu kindlaks kõnealuses lõikes osutatud hektarite arvu ning kontrollida lõikes 6 osutatud tingimusi.

Ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 61 kohaldamist, arvutatakse toetusõiguste väärtus jagades määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 59 lõikes 1 osutatud summa käesoleva lõike alusel jaotatud toetusõiguste koguarvuga.

5. Põllumajandustootjat teavitatakse toetusõiguste esialgsest jaotamisest vähemalt üks kuu enne taotluste esitamise tähtaega, mis on kindlaks määratud kooskõlas määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 56 lõikega 1.

6. Taotleja tõendab liikmesriiki rahuldaval viisil, et toetusõiguste taotlemise kuupäeval on ta põllumajandustootja määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 2 punkti a tähenduses.

7. Liikmesriik võib otsustada sätestada ettevõtte põllumajandusmaa miinimumsuuruse, mille puhul võib toetusõiguste kehtestamist taotleda. Miinimumsuurus ei või siiski ületada määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 28 lõike 1 punktis b sätestatud piiranguid.

Miinimumsuurust ei sätestata selliste toetusõiguste kehtestamiseks, mille suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 73/2009 artiklis 60 osutatud eritingimusi vastavalt kõnealuse määruse artikli 28 lõikele 1.

8. Liikmesriik võib otsustada, et lõikes 5 osutatud toetusõiguste lõpliku kehtestamisega seotud taotluse võib esitada ühtse otsemaksete kava alusel esitatava toetusetaotlusega samal ajal.

Artikkel 48ba

Eritoetusõiguste jaotamine

Olenemata käesoleva määruse artikli 30 lõigetest 1 ja 2 ning selleks, et arvutada määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 44 lõikes 2 osutatud loomühikutena (LÜ) väljendatud põllumajanduslikku tegevust, arvestatakse liikmesriigi poolt määratud perioodil põllumajandusettevõttes peetavate loomade arv loomühikuteks ümber järgmise ümberarvestustabeli alusel:

Isasveised ja mullikad, kes on üle 24 kuu vanused, ning ammlehmad ja lüpsilehmad	1,0 LÜ
6–24 kuu vanused isasveised ja mullikad	0,6 LÜ
Alla 6 kuu vanused isas-ja emasveised	0,2 LÜ
Lambad	0,15 LÜ
Kitsed	0,15 LÜ

Minimaalse põllumajandustegevuse kontrollimiseks uutes liikmesriikides kohaldatakse käesoleva määruse artikli 30 lõikeid 3–5.

Artikkel 48bb

Otsuse teatavakstegemine

Kui uus liikmesriik kavatseb määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 122 lõike 3 kohaselt lõpetada ühtse otsemaksete kava kohaldamise, teatab ta komisjonile hiljemalt ühtse otsemaksete kava esimesele kohaldamisaastale eelneva aasta 1. augustiks ühtse otsemaksete kava rakendamise üksikasjad, sealhulgas kõnealuse määruse artikli 55 lõike 3 ning artiklite 57, 59 ja 61 kohased võimalused ning objektiivsed kriteeriumid, mille alusel otsused on tehtud."

17) Lisatakse 6d. peatükk:

„6d. PEATÜKK

VEIN

1. jagu

Üleminek veini toetusprogrammidelt ühtsele otsemaksete kavale

Artikkel 48i

Üldeeskirjad

1. Toetussumma ja toetusõiguste kindlaksmääramiseks veini toetusprogrammidelt ühtsele otsemaksete kavale ülemineku raames kohaldatakse määruse (EÜ) nr 73/2009 IX lisa punkti C vastavalt käesoleva määruse artiklis 48j ning, juhul kui asjaomane liikmesriik on kasutanud määruse (EÜ) nr 1782/2003 artikliga 59 või 71f ette nähtud võimalust, käesoleva määruse artiklis 48k kehtestatud erieeskirjadele.

2. Liikmesriigid võivad alates 1. jaanuarist 2009 välja selgitada põllumajandustootjad, kellel on õigus veini toetusprogrammidelt ühtsele otsemaksete kavale üleminekust tulenevatele toetustele.

3. Käesoleva määruse artikli 7 lõike 1 ja artikli 12 kohaldamiseks veinisektoris on ühtse otsemaksete kava esimene kohaldamisaasta see aasta, mil liikmesriik määrab kindlaks määruse (EÜ) nr 73/2009 IX lisa punktis C osutatud summad ja toetuskõlblikud hektarid.

Artikkel 48j

Erieeskirjad

1. Kui põllumajandustootjal ei ole käesolevas määruses sätestatud toetusõiguste taotluste esitamise tähtpäevaks toetusõigusi või ta omab ainult toetusõigusi, mille suhtes kehtivad eritingimused, saab ta veiniga seotud toetusõigused, mis arvutatakse vastavalt määruse (EÜ) nr 73/2009 IX lisa punktile C.

Esimest lõiku kohaldatakse ka juhul, kui põllumajandustootja on ühtse otsemaksete kava esimese kohaldamisaasta ning toetusprogrammidelt ülemineku aasta vahel toetusõigusi rentinud.

2. Kui põllumajandustootjale eraldati, ta ostis või sai käesolevas määruses sätestatud toetusõiguste taotluste esitamise tähtpäevaks toetusõigusi, arvutatakse tema toetusõiguste väärtus ja arv ümber järgmiselt:

a) toetusõiguste arv on võrdne tema omanduses olevate toetusõiguste arvuga, mida suurendatakse hektarite arvu võrra, mis on kehtestatud kooskõlas määruse (EÜ) nr 73/2009 IX lisa punktiga C;

b) väärtus saadakse, kui summa, mille moodustavad tootja omanduses olevate toetusõiguste väärtus ja vastavalt määruse (EÜ) nr 73/2009 IX lisa punktile C arvutatud võrdlussumma, jagatakse käesoleva lõike punktis a kehtestatud arvuga.

Eritingimuste alusel antavaid toetusõigusi ei võeta käesolevas lõikes osutatud arvutuse puhul arvesse.

3. Enne käesoleva määruse kohaselt sätestatud ühtse otsemaksete kava alusel toetusõiguste taotluste esitamise tähtpäeva rendile antud toetusõigusi võetakse lõikes 2 osutatud arvutuse puhul arvesse.

Artikkel 48k

Piirkondlik rakendamine

1. Kui liikmesriik on kasutanud määruse (EÜ) nr 1782/2003 artikliga 59 või 71f ette nähtud võimalust, saavad põllumajandustootjad sellise arvu toetusõigusi, mis on võrdne viinamarjaistandustega seotud uute toetuskõlblike hektarite arvuga.

Toetusõiguse väärtus arvutatakse objektiivsete ja mittediskrimineerivate kriteeriumide alusel.

Veinisektori puhul on esimene kohaldamisaasta määruse (EÜ) nr 1782/2003 artikli 59 lõike 4 või artikli 71f kohaselt 2009. aasta.

2. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid kehtestada toetusõigused põllumajandustootja kohta objektiivsete kriteeriumide alusel kooskõlas määruse (EÜ) nr 73/2009 IX lisa punktiga C.

2. j a g u

Väljajuurimine

Artikkel 48l

Piirkondlik keskmine

Toetusõiguste väärtuse kindlaksmääramiseks määruse (EÜ) nr 73/2009 IX lisa punkti B (väljajuurimine) kohaldamisel kehtestavad liikmesriigid piirkondliku keskmise asjakohasel piirkondlikul tasandil. Kõnealune piirkondlik keskmine kehtestatakse liikmesriikide poolt kindlaksmääratud kuupäeval. Seda võib igal aastal läbi vaadata. Selle aluseks on asjaomases piirkonnas põllumajandustootjatele jagatud toetusõiguste väärtus. Seda ei diferentseerita tootmissektorite lõikes."

18) I lisa asendatakse käesoleva määruse lisaga.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2009.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 6. mai 2009

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Mariann FISCHER BOEL

LISA

„I LISA

Liikmesriik	Kuupäev
Taani	15. juuli
Saksamaa	15. juuli
Hispaania: Castilla-La Mancha	1. juuni
Hispaania: Aragón, Astuuria, Baleaarid, Kantaabria, Castilla-León, Kataloonia, Galicia, Madrid, Murcia, Baskimaa, La Rioja, Valencia	1. juuli
Hispaania: Andaluusia	1. september
Hispaania: Extremadura	15. september
Hispaania: Navarra	15. august
Prantsusmaa: Akvitaania, Midi-Pyrénées ja Languedoc-Roussillon	1. juuli
Prantsusmaa: Alsace, Auvergne, Burgundia, Bretagne, Keskpiirkond, Champagne-Ardenne, Korsika, Franche-Comté, Île-de-France, Limousin, Lorraine, Nord-Pas-de-Calais, Alam-Normandia, Ülem-Normandia, Pays de la Loire (v.a Loire-Atlantique'i ja Vendée departemangud), Picardie, Poitou-Charentes, Provence-Alpes-Côte-d'Azur ja Rhône-Alpes	15. juuli
Prantsusmaa: Loire-Atlantique'i ja Vendée departemangud	15. oktoober
Itaalia	11. juuni
Austria	30. juuni"

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2009/3/EÜ,

11. märts 2009,

millega muudetakse nõukogu direktiivi 80/181/EMÜ mõõtühikuid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust [1],

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras [2]

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu direktiivis 80/181/EMÜ [3] on kehtestatud nõue, et Ühendkuningriik ja Iirimaa määraks kindlaks kuupäeva, mil kaotatakse erandid nendes valdkondades, kus neid veel kohaldatakse, seoses järgmiste mõõtühikutega: „*pint*" korduvkasutatavas pudelis piima ning vaadiõlle ja -siidri puhul; „*mile*" teedel liiklusmärkidel ning kiiruse ja vahemaa mõõtmisel ning „*troy ounce*" väärismetallidega tehtavates tehingutes. Kogemused on siiski näidanud, et kuna nimetatud erandid on kohaliku iseloomuga ja hõlmavad vaid piiratud arvu tooteid, ei tooks nende säilitamine kaasa mittetariifsete tõkete kasutuselevõttu kaubanduses ning seetõttu ei ole nende erandite tegemist enam vaja lõpetada.

(2) On asjakohane täpsustada, et direktiivi 80/181/EMÜ reguleerimisala on kooskõlas asutamislepingu artiklis 95 osutatud eesmärkidega ega ole tingimata seotud ühenduse mis tahes konkreetse tegevusvaldkonnaga.

(3) Direktiivis 80/181/EMÜ lubatakse kuni 31. detsembrini 2009 kasutada täiendavaid suurusnäitusid lisaks nimetatud direktiivi lisa I peatükis sätestatud ametlikele ühikutele. Selleks, et mitte luua takistusi ühenduse ettevõtetele, kes ekspordivad teatavatesse kolmandatesse riikidesse, kus nõutakse toodete märgistamist muude kui I peatükis sätestatud mõõtühikutega, on asjakohane jätkuvalt lubada täiendavate suurusnäitude kasutamist.

(4) Direktiiviga 80/181/EMÜ toetatakse siseturu tõrgeteta toimimist selles sätestatud mõõtühikute ühtlustamise taseme kaudu. Sellega seoses on kohane, et komisjon jälgib turul toimuvaid arenguid, mis on seotud kõnealuse direktiivi ning selle rakendamisega, eelkõige seoses siseturu toimimise võimalike takistustega ning seoses mis tahes täiendava ühtlustamisega, mis on nõutav nende takistuste ületamiseks.

(5) Oma kaubandussuhete raames kolmandate riikidega, sealhulgas transatlantilise majandusnõukoguga, on kohane, et komisjon jätkab kindlalt üksnes rahvusvahelise mõõtühikute süsteemi (SI) ühikutega märgistatud toodete aktsepteerimist kolmandate riikide turgudel.

(6) Samas võimaldavad täiendavad suurusnäidud järk-järgult ja tõrgeteta võtta kasutusele võimalikke uusi rahvusvahelisel tasandil välja töötatud meetermõõdustiku ühikuid.

(7) 1995. aastal otsustas kaalude ja mõõtude peakonverents kõrvaldada SI süsteemist SI täiendavate mõõtühikute klassi ning käsitada „radiaani" ja „steradiaani" dimensioonita SI tuletatud ühikutena, mille nimetusi ja tähiseid võib kasutada (kuid ei pea kasutama) muude SI tuletatud ühikute väljendamiseks, kui see on otstarbekas.

(8) 1999. aastal võttis kaalude ja mõõtude peakonverents SI raames vastu otsuse lugeda „katal" (mille tähis on „kat") SI-süsteemi katalüütilise aktiivsuse mõõtühikuks. Selle uue ühtlustatud SI-ühikuga kavatseti tagada mõõtühikute sidus ja ühetaoline tähistamine meditsiinis ja biokeemias ning kõrvaldada vääritimõistmise oht, mis võib tekkida ühtlustamata mõõtühikute kasutamisel.

---

[1] ELT C 120, 16.5.2008, lk 14.

[2] Euroopa Parlamendi 29. novembri 2007. aasta seadusandlik resolutsioon (ELT C 297 E, 20.11.2008, lk 105), nõukogu 18. novembri 2008. aasta ühine seisukoht (ELT C 330 E, 30.12.2008, lk 1) ja Euroopa Parlamendi 16. detsembri 2008. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

[3] EÜT L 39, 15.2.1980, lk 40.

(9) 2007. aastal võttis kaalude ja mõõtude peakonverents vastu märkuse „kelvini" määratluse kohta, et kõrvaldada üks peamisi ilmnenud variaabluse põhjusi, mis esineb vee kolmikpunkti erineval realiseerimisel. „Kelvinit" määratletakse murdosana vee kolmikpunkti termodünaamilisest temperatuurist. Kõnealuses märkuses osutatakse täpselt määratud isotoopkoostisega veele.

(10) Kuna maa kinnistamisel Ühendkuningriigis ja Iirimaal ei kasutata enam aakrit, ei ole sellekohast erandit enam vaja ette näha.

(11) Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe [1] punktiga 34 julgustatakse liikmesriike koostama nende endi jaoks ja ühenduse huvides vastavustabeleid, kus on võimalikult suures ulatuses välja toodud vastavus käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vahel, ning tegema need üldsusele kättesaadavaks.

(12) Direktiivi 80/181/EMÜ tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Muudatused

Direktiivi 80/181/EMÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) lisa II peatükis loetletud mõõtühikud ainult nendes liikmesriikides, kus nende kasutamiseks anti luba 21. aprillil 1973. aastal."

2) Artikli 2 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) Artiklist 1 tulenevad kohustused on seotud kasutatavate mõõtevahenditega, tehtud mõõtmistega ja mõõtühikutes väljendatud suurusnäitudega."

3) Artikli 3 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Täiendavate suurusnäitude kasutamine on lubatud."

[1] ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

4) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 6b

Komisjon jälgib turul toimuvaid arenguid, mis on seotud käesoleva direktiivi ja selle rakendamisega, seoses siseturu ja rahvusvahelise kaubanduse tõrgeteta toimimisega ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande 31. detsembriks 2019, lisades vajaduse korral oma ettepanekud."

5) Lisa muudetakse järgmiselt:

a) I peatüki punktis 1.1 asendatakse lõik „Termodünaamilise temperatuuri ühik" järgmisega:

„Termodünaamilise temperatuuri ühik

Termodünaamilise temperatuuri ühik kelvin on 1/273,16 vee kolmikpunkti termodünaamilisest temperatuurist.

Nimetatud mõiste osutab veele, mille isotoopkoostis on määratletud järgmiste aine hulga suhtarvudega: 0,00015576 mooli ^{2}H ühe mooli ^{1}H kohta, 0,0003799 mooli ^{17}O ühe mooli ^{16}O kohta ja 0,0020052 mooli ^{18}O ühe mooli ^{16}O kohta.

[13. CGPM (1967) resolutsioon nr 4 ja 23. CGPM (2007) resolutsioon nr 10].";

b) I peatüki punkti 1.1.1 pealkiri asendatakse järgmisega:

„SI tuletatud temperatuuriühiku erinimetus ja -tähis Celsiuse temperatuuri väljendamiseks";

c) I peatüki punkti 1.2 pealkiri asendatakse järgmisega:

„1.2 SI tuletatud ühikud";

d) I peatüki punkt 1.2.1 jäetakse välja;

e) I peatüki punktid 1.2.2 ja 1.2.3 asendatakse järgmisega:

„1.2.2 SI tuletatud ühikute üldreegel

SI põhiühikutest koherentselt tuletatud ühikuid väljendatakse algebraliselt SI põhiühikute astme korrutise vormis numbrilise koefitsiendiga 1.

1.2.3 Tuletatud SI ühikud, millel on nimetus ja tähis

Suurus	Ühik		Väljendus	
	Nimetus	Tähis	Muudes SI ühikutes	SI põhiühikutes
Tasanurk	radiaan	rad		$m \cdot m^{-1}$
Ruuminurk	steradiaan	sr		$m^2 \cdot m^{-2}$
Sagedus	herts	Hz		s^{-1}
Jõud	njuuton	N		$m \cdot kg \cdot s^{-2}$
Rõhk, pinge	paskal	Pa	$N \cdot m^{-2}$	$m^{-1} \cdot kg \cdot s^{-2}$
Energia, töö; soojushulk	džaul	J	$N \cdot m$	$m^2 \cdot kg \cdot s^{-2}$
Võimsus ([1]), kiirgusvoog	vatt	W	$J \cdot s^{-1}$	$m^2 \cdot kg \cdot s^{-3}$
Elektrihulk, elektrilaeng	kulon	C		$s \cdot A$
Elektripotentsiaal, potentsiaalide vahe, elektromotoorjõud	volt	V	$W \cdot A^{-1}$	$m^2 \cdot kg \cdot s^{-3} \cdot A^{-1}$
Elektritakistus	oom	Ω	$V \cdot A^{-1}$	$m^2 \cdot kg \cdot s^{-3} \cdot A^{-2}$
Elektrijuhtivus	siimens	S	$A \cdot V^{-1}$	$m^{-2} \cdot kg^{-1} \cdot s^3 \cdot A^2$
Elektrimahtuvus	farad	F	$C \cdot V^{-1}$	$m^{-2} \cdot kg^{-1} \cdot s^4 \cdot A^2$
Magnetvoog	veeber	Wb	$V \cdot s$	$m^2 \cdot kg \cdot s^{-2} \cdot A^{-1}$
Magnetvoo tihedus	tesla	T	$Wb \cdot m^{-2}$	$kg \cdot s^{-2} \cdot A^{-1}$
Induktiivsus	henri	H	$Wb \cdot A^{-1}$	$m^2 \cdot kg \cdot s^{-2} \cdot A^{-2}$
Valgusvoog	luumen	lm	$cd \cdot sr$	cd
Valgustatus	luks	lx	$lm \cdot m^{-2}$	$m^{-2} \cdot cd$
Radioaktiivsus	bekrell	Bq		s^{-1}
Neeldumisdoos, ioniseeriv kiirgus kerma, neeldumisdoosi indeks	grei	Gy	$J \cdot kg^{-1}$	$m^2 \cdot s^{-2}$
Kiiritusdoos	siivert	Sv	$J \cdot kg^{-1}$	$m^2 \cdot s^{-2}$
Katalüütiline aktiivsus	katal	kat		$mol \cdot s^{-1}$

([1]) Võimsusühiku eri nimetused: nimetus voltamper (tähis „VA"), kui seda kasutatakse vahelduvvoolu näivvõimsuse väljendamiseks, ning varr (tähis „var"), kui seda kasutatakse vahelduvvoolu reaktiivvõimsuse väljendamiseks. „Var" ei sisaldu GCPMi resolutsioonides.

SI põhiühikutest tuletatud ühikuid võib väljendada I peatükis loetletud ühikutes.

Tuletatud SI ühikuid võib eelkõige väljendada eespool esitatud tabelis märgitud eri nimetuste ja tähistega. Näiteks SI dünaamilise viskoossuse ühikut võib väljendada järgmiselt: $m^{-1} \cdot kg \cdot s^{-1}$ või $N \cdot s \cdot m^{-2}$ või $Pa \cdot s$.";

f) II peatükist jäetakse välja järgmine rida:

„Maa kinnistamine	aaker	1 ac = 4 047 m^2	ac”

g) II peatüki viimane lause asendatakse järgmisega: „Liitühikute moodustamiseks võib käesolevas peatükis loetletud ühikuid kombineerida omavahel või I peatükis loetletud ühikutega.”

Artikkel 2

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 31. detsembriks 2009. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad nimetatud õigus- ja haldusnorme alates 1. jaanuarist 2010.

Kui liikmesriigid need sätted vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga hõlmatud valdkonnas nende poolt vastu võetud õigusaktide põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas.*

Artikkel 4

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 11. märts 2009

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*
H.-G. PÖTTERING	A. VONDRA

IV

(Muud aktid)

EUROOPA MAJANDUSPIIRKOND

EFTA JÄRELEVALVEAMET

EFTA JÄRELEVALVEAMETI OTSUS

nr 368/06/COL,

29. november 2006,

Islandi riigi osaluse müügi kohta Sementsverksmiðjan hf.-is (Island)

EFTA JÄRELEVALVEAMET, [1]

võttes arvesse Euroopa Majanduspiirkonna lepingut, [2] eriti selle artikleid 61–63 ja 26. protokolli,

võttes arvesse järelevalveameti ja kohtu asutamist käsitlevat EFTA riikide lepingut, [3] eriti selle artiklit 24,

võttes arvesse järelevalve- ja kohtulepingu protokolli nr 3 I osa artikli 1 lõikeid 2 ja 3 ning II osa artikli 4 lõikeid 2 ja 4, artiklit 6 ja artikli 7 lõiget 2,

võttes arvesse järelevalveameti suuniseid [4] EMP lepingu artiklite 61 ja 62 kohaldamise ning tõlgendamise kohta,

võttes arvesse järelevalveameti 14. juuli 2004. aasta otsust järelevalve- ja kohtulepingu protokolli nr 3 II osa artiklis 27 nimetatud rakendussätete kohta,

olles kutsunud huvitatud isikuid üles esitama märkusi vastavalt otsuste nr 421/04/COL [5] ja nr 367/06/COL [6] sätetele

ning arvestades järgmist:

I. ASJAOLUD

1. Menetluse käik

Islandi esindus Euroopa Liidu juures edastas 19. augusti 2003. aasta kirjas rahandusministeeriumi 19. augusti 2003. aasta kirja (järelevalveamet sai mõlemad kirjad kätte ja registreeris samal kuupäeval (viitenumbriga 03-5685 A)), millega Islandi ametiasutused teavitasid vastavalt järelevalve- ja kohtulepingu protokolli nr 3 I osa artikli 1 lõikele 3 ettevõtja Sementsverksmiðjan hf. riigile kuuluvate aktsiate müümisest.

Äriühing Aalborg Portland Íslandi ehf. esitas 17. detsembril 2003. aastal järelevalveametile kaebuse Islandi riigile kuuluvate ettevõtja Sementsverksmiðjan hf. aktsiate müügi tingimuste kohta. Järelevalveamet sai kirja kätte ja registreeris 23. detsembril 2003. aastal (viitenumbriga 03-9059 A). Kaebuse esitaja taotles käesoleva kaebuse samaaegset menetlemist valitsuse avaldatud müügiteatisega.

---

(1) Edaspidi „järelevalveamet".
(2) Edaspidi „EMP leping".
(3) Edaspidi „järelevalve- ja kohtuleping".
(4) Järelevalveameti suunised EMP lepingu artiklite 61 ja 62 ning järelevalve- ja kohtulepingu protokolli nr 3 artikli 1 kohaldamise ja tõlgendamise kohta, mille EFTA järelevalveamet on vastu võtnud ja avaldanud 19. jaanuaril 1994; avaldatud EÜTs L 231, 3.9.1994, lk 1, ja EMP kaasandes nr 32, 3.9.1994. Suuniseid muudeti viimati 25. oktoobril 2006. Edaspidi „riigiabi suunised".
(5) EFTA järelevalveameti 20. detsembri 2004. aasta otsus nr 421/04/COL, mis käsitleb Islandi riigile kuuluvate Sementsverksmiðjani aktsiate müüki (ELT C 117, 19.5.2005, lk 17), ning samuti *Euroopa Liidu Teataja* EMP kaasandes nr 24, 19.5.2005.
(6) EFTA järelevalveameti 29. novembri 2006. aasta otsus nr 367/06/COL ettevõtja Sementsverksmiðjan hf. pensioniga seonduvate kohustuste ülevõtmise kohta riigi poolt, seni avaldamata.

Pärast mitmete kirjade vahetamist [7] teatas järelevalveamet 21. detsembri 2004. aasta kirjaga Islandi ametiasutustele, et on otsustanud algatada Islandi riigile kuuluvate ettevõtja Sementsverksmiðjani hf. aktsiate müügi kohta järelevalve- ja kohtulepingu protokolli nr 3 I osa artikli 1 lõikes 2 sätestatud menetluse (toiming nr 296878).

Järelevalveameti otsus nr 421/04/COL ametliku uurimismenetluse alustamise kohta avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ning EMP kaasandes. [8] Järelevalveamet kutsus huvitatud isikuid üles tegema märkusi. Islandi ametiasutused esitasid oma märkused nimetatud otsuse kohta 24. veebruari 2005. aasta kirjas (toiming nr 311243). Järelevalveamet sai 20. juunil 2005. aastal märkused ettevõtjalt Íslenskt Sement ehf., kes ostis riigile kuulunud ettevõtja Sementsverksmiðjan hf. aktsiad (toiming nr 323552). Ettevõtja Aalborg Portland Íslandi ehf. esitas 2. septembril 2005. aastal täiendavaid märkusi (toiming nr 333018).

Järelevalveamet palus sõltumatu eksperdi, Oslos asuva Norra Juhtimiskooli BI abiprofessori Erlend Kvaali abi, et teha kindlaks, kas riigi osaluse müümine ettevõtjas Sementsverksmiðjan hf. oli sooritatud kooskõlas turuinvestori põhimõttega. Järelevalveametile kättesaadavat, müüki käsitlevat teavet käsitleva sõltumatu eksperdi esimesel hindamisel põhinev teabenõue saadeti Islandi ametiasutustele 12. juulil 2005. aastal (toiming nr 326295). Islandi ametiasutused vastasid Islandi esinduse Euroopa Liidu juures edastatud rahandusministeeriumi 30. ja 31. augusti 2005. aasta kirjaga. Järelevalveamet sai käesoleva kirja kätte ja registreeris selle 1. septembril 2005. aastal (toiming nr 332274).

Ametliku uurimismenetluse raames saadeti Islandi ametiasutustele teine teabenõue 28. oktoobril 2005. aastal (toiming nr 347691). Kõnealusele nõudele järgnes järelevalveasutuse, Islandi ametiasutuste, ettevõtja Sementsverksmiðjan hf. ja riigi osaluse omandanud konsortsiumis osalevate investorite esindajate kohtumine Brüsselis 23. novembril 2005. aastal. Kohtumisel osales ka järelevalveameti kaasatud sõltumatu ekspert.

Järelevalveametisse 6. detsembril 2005. aastal saabunud ja 7. detsembril 2005. aastal registreeritud kirjaga (toiming nr 353483) edastas Islandi esindus Euroopa Liidu juures rahandusministeeriumi 2. detsembri 2005. aasta kirja, vastates ülalmainitud teabenõudele ning mõningatele kohtumisel esile kerkinud lahendamata küsimustele.

Sõltumatu ekspert esitles 31. jaanuaril 2006. aastal järelevalveametile lõpparuannet selle kohta, kas Islandi riigi osaluse müük ettevõtjas Sementsverksmiðjan hf. oli toimunud turutingimustel (toiming nr 360438).

Järelevalveamet nõudis 16. veebruari, 9. märtsi ja 4. augusti 2006. aasta kirjadega Islandi ametiasutustelt täiendavat teavet ja ebaselgete punktide täpsustamist (toimingud nr 363213, 365145 ja 383227). Islandi ametiasutused vastasid 20. veebruari, 19. aprilli ja 25. septembri kirjadega (toimingud nr 363608, 370425 ja 390092).

Kõnealune teema oli arutlusel ka 12. oktoobril 2006. aastal Reykjavikis toimunud riigiabipaketi kohtumisel. Nimetatud kohtumise tulemusena saatsid Islandi ametiasutused järelevalveametile 2. novembril 2006. aastal kirja (toiming nr 396476).

Järelevalveamet võttis 29. novembril 2006. aastal vastu otsuse nr 367/06/COL, et pikendada järelevalveameti otsusega nr 421/04/COL algatatud ametlikku uurimismenetlust. Menetluse pikendamine on seotud ettevõtja Sementsverksmiðjan hf. pensioniga seonduvate kohustuste ülevõtmise kohta riigi poolt ettevõtte müügi ettevalmistamise käigus. Praeguse otsusega lõpetab järelevalveamet ametliku uurimismenetluse, mis käsitleb Islandi riigi osaluse müüki ettevõtjas Sementsverksmiðjan hf. 68 miljoni Islandi krooni eest investorite rühmale Íslenskt sement ehf. Ametliku uurimismenetluse muud osad jäävad uurimise objektiks.

2. **Praeguses otsuses hinnatud meetmete kirjeldus**

Riigile kuuluval ettevõtjal Sementsverksmiðjan hf. oli Islandi tsemenditurul kuni 2000. aastal turule tulnud Taani tsemendiimportija saabumiseni monopoliseisund. Tundub, et uues konkurentsiolukorras tekkisid ettevõtjal Sementsverksmiðjan hf. majanduslikud raskused ja ettevõtja jäi kahjumisse. Kõnealuses olukorras otsustas riik 2003. aastal oma osaluse ettevõtjas maha müüa. [9] Riigi osaluse müüki käsitleva teadaande kohaselt „erastamisega tegelev täitevkomitee ja tööstusminister kavatsevad müüa ühele investorile või investorite rühmale praegu kõik riigile kuuluvad Sementsverksmiðjan hf. aktsiad nominaalsummas 450 000 000 krooni. See kujutab endast 100 % ettevõtja aktsiatest. Oodata on, et ostusumma makstakse sularahas. Otsitakse investorit, kes on huvitatud ettevõtja tegevuse jätkamisest ja selle tugevdamisest ning kes annaks oma panuse ausa konkurentsi jätkumisele Islandi ehitusturul."

Tööstusministeerium allkirjastas 2. oktoobril 2003 Islandi Valitsuse nimel aktsiaostulepingu investorite rühmaga Íslenskt Sement ehf. Kõnealuse lepingu alusel müüs riik kui 100 % Sementsverksmiðjan hf. aktsiate omanik need 68 miljoni Islandi krooni eest Íslenskt sement ehf.-le.

[7] Järelevalveameti ja Islandi ametiasutuste kirjavahetuse kohta üksikasjalikuma teabe saamiseks vt järelevalveameti otsust nr 421/04/COL ametliku uurimismenetluse alustamise kohta.

[8] Vt joonealust märkust 5.

[9] Islandi ametiasutuste 19. augusti 2003. aasta kiri, lk 3.

Samal ajal sõlmiti eraldi kokkulepe Sementsverksmiðjan hf.-i ja riigikassa vahel. Kokkuleppe kohaselt ostis Islandi riik Sementsverksmiðjan hf.-ilt 450 miljoni Islandi krooni eest teatavaid põhi- ja rahalisi varasid, mis olid tsemendi tootmise jaoks ülearused. Saadud summasid kasutati ettevõtja võlgade maksmiseks.

Lisaks sellele vastavalt Islandi valitsuse ja Íslenskt sement ehf.-i vahelise aktsiamüügilepingu artiklile 4 võttis Islandi riik rahandusministeeriumi ja riigiteenistujate pensionifondi vahelise kokkuleppe alusel üle Sementsverksmiðjan hf.-i pensionikohustused.

Teisisõnu ettevõtja, mille aktsiad Íslenskt sement ehf. ostis, oli kõnealustest varadest ja kohustustest vabastatud.

Sementsverksmiðjan hf.-i müük Íslenskt sement ehf.-le on tehing, millele käesolev otsus on suunatud. Otsusega nr 421/04/COL algatatud ametlikku uurimismenetlust, mis käsitleb mitut väidetavat Sementsverksmiðjan hf.-i suhtes võetud riigiabi meedet, on laiendatud nii, et see hõlmaks ka otsuses nr 367/06/COL sätestatud ettevõtja pensionikohustuste ülevõtmist riigi poolt, ning sellega tegeletakse eraldi otsuses.

3. **Ametliku uurimismenetluse algatamise põhjused**

Seoses Sementsverksmiðjan hf.-i aktsiate 100 %-lise müügiga riigi poolt tõstatas järelevalveasutus ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses nr 421/04/COL küsimuse valitsusasutuste müüdavate maade ja ehitiste müüki käsitlevate riigiabi suuniste peatüki 18B kohaldamise kohta kõnealuses juhtumis. Järelevalveasutus oli arvamusel, et riik ei müünud ainult maad ja ehitisi, mis talle kuuluvad, vaid müüs oma aktsiaid talle 100 %-liselt kuuluvas ettevõtjas.

Peale selle kahtles järelevalveasutus, kas müük toimus vastavalt turuinvestori põhimõttele. Oli ebaselge, mis ulatuses võttis riik läbirääkimiste käigus arvesse muid aspekte peale majandusliku kasu ning vastavalt sellele, kas saadud hind vastas ettevõtja turuväärtusele.

Tehingust teavitamisega esitasid Islandi ametiasutused sõltumatu eksperdi tehtud Sementsverksmiðjan hf.-i hindamise, mille aluseks oli võetud likvideerimisväärtus. Ametliku uurimismenetluse algatamise otsuses tõstatas järelevalveasutus küsimuse, kas tegutseva ettevõtja väärtust võib pidada võrdseks tema likvideerimisväärtusega, mille aluseks on oletus, et tegevus lõpetatakse. Järelevalveasutus järeldas, et kui 100 %-lise riigi osaluse turuväärtus Sementsverksmiðjan hf.-s oleks suurem kui Íslenskt sement ehf.-i makstud 68 miljoni kroonine hind, oleks riik müünud ettevõtja alla turuhinna. Siis oleks tehingus olnud tegemist EMP lepingu artikli 61 lõikes 1 nimetatud ette teada tulude vormis riigivahenditega, kuna riik oleks saanud samade varade müügist vähem tulu kui turutingimuste alusel toimiv eraettevõtja.

4. **Islandi ametiasutuste märkused**

Islandi ametiasutused edastasid 23. veebruari 2005. aasta kirjaga oma märkused järelevalveameti otsuse kohta algatada Sementsverksmiðjan hf.-i riigi osaluse müümist käsitlev ametlik uurimismenetlus.

Islandi ametiasutused rõhutasid, et üks peamistest põhjustest, miks tsemenditootmise jätkumise tingimus lisati, oli tõsta Sementsverksmiðjan hf.-i väärtust ettevõtja müümisel kolmandale isikule. Islandi ametiasutused märkisid, et „kui sellist tingimust ei kohaldataks, jääks objekti koristamise kulud ostja kanda. Tsemenditootmise jätkumise tingimuse kehtestamisega jäid kõnealused kulud varjatuks. Peale selle tuleb märkida, et kõnealune tingimus räägiti läbi ostjatega ning inkorporeeriti aktsiaostulepingusse ainult ostjate kavatsusena jätkata Sementsverksmiðjan hf.-i tegevust nii kaua, kui see on majanduslikult elujõuline. Riik ei saa sundida ostjat jätkama ettevõtja tegutsemist, kui see ei ole majanduslikult elujõuline. Käesolevat ei saa vaadata tõestusena, et riik võttis arvesse majanduslikult mitte kasu toovaid asjaolusid.”

Islandi ametiasutuste arvates, ja nagu on märgitud ka järelevalveasutuse suunistes, võib ainult siis kaasata riigiabi, kui ei ole objektiivseid põhjuseid mõistlikult eeldada, et investeering annab piisaval määral tulu, mis oleks vastuvõetav erainvestorile samaväärses eraettevõtjas, mis tegutseb tavalistes turutingimustes.

Islandi ametiasutused märkisid, et „arvestades eelnevat, ei saa jätta ütlemata, et riigil ei olnud objektiivseid põhjendusi, et Sementsverksmiðjani müük ei tooks riigile piisaval määral tulu. Riik võis vastupidi pärast ostjatega läbirääkimist oodata ettevõtja ostuhinda tunduvalt üle turuväärtuse. Niisiis tuleb järeldada, et riik ei saanud väiksemat tulu, kui turutingimustel tegutsev eraettevõtja oleks samade varade eest saanud. Riik käitus seega kooskõlas turumajanduse investeerimispõhimõtetega. Seetõttu peab järelevalveamet tõestama, et riik ei peaks eeldama piisavat tulu. Kuna seda ei ole tõestatud ja riigi arvamuses ei saa seda näidata, tuleb järeldada, et riik on tegutsenud kooskõlas turumajanduse investeerimispõhimõtetega.”

Tehingu avaldamise teatises väitsid Islandi ametiasutused, et ettevõtja väärtus vastas tema likvideerimisväärtusele. Sementsverksmiðjan hf.-i likvideerimisväärtuseks prognoositi 46,5 miljonit, arvestusest jäeti välja Akranesi tehase koristustööde maksumus. Otsuses algatada ametlik uurimismenetlus väljendas järelevalveamet kahtlusi müüdud ettevõtja turuväärtuse üle, kuna jätkuvuseeldus peaks olema määratud likvideerimisväärtuse alusel. Islandi ametiasutused viitasid oma märkustes järelevalveasutuse otsusele algatada uurimismenetlus seoses järelevalveametile esitatud rahavoogude hindamistega. Eelkõige 23. veebruari 2005. aasta kirja lisas esitatud rahavoogude hindamise kohaselt võrdub Sementsverksmiðjan hf.-i turuväärtus 1,5 miljardi Islandi krooniga. Selle alusel jõudsid Islandi ametiasutused järeldusele, et Sementsverksmiðjan hf.-i turuväärtus on jätkuvuseelduse alusel palju madalam kui tema likvideerimisväärtus.

Islandi ametiasutused väitsid ka, et kuna Sementsverksmiðjan hf.-i turuväärtus, olenemata sellest, kas nad kohaldavad rahavoogude hindamist või likvideerimise hindamist, oli madalam kui 68 miljoni Islandi krooni suurune müügihind, ei saanud ei Sementsverksmiðjan hf. ega Íslenskt sement ehf. EMP lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses majanduslikku kasu.

Islandi ametiasutused olid arvamusel, et otsustades, kas riigiabi anti või mitte, peaks järelevalveamet hindama ettevõtja lõplikku müügihinda pärast tsemenditootmisest ülearuste vahendite tagasi müümist Islandi riigile: „Riigi seisukoht on jätkuvalt, et kui järelevalveamet jõuab järeldusele, et ettevõtja [rahavoogude hindamine] on müügihinna määramiseks õige hinnang […] tuleks sellisel juhul kasutada rahavoogude meetodit, hinnates ettevõtja väärtust pärast varade müüki."

Islandi ametiasutused selgitasid, et riik ei ole valmis müügihinnaga, mis on võrdne Sementsverksmiðjan hf.-i kalkuleeritud rahavoogude väärtusega. „Pakkumisest alates tekkinud ettevõtja kahjumi tõttu selgus, et ettevõtja müümiseks ostjale tuleks ettevõtjas teha ümberkorraldusi. Riik ostaks ettevõtjalt tegevuskulude vähendamiseks ja ettevõtja tegevuse elujõuliseks muutmiseks kõik tootmiseks ja tegutsemiseks mittevajalikud varad."

Ülalmainitud põhjustel olid Islandi ametiasutused arvamusel, et riigiabi tehingus ei kasutatud. Siiski, kui järelevalveamet jõuab järeldusele, et riigiabi kasutati, tuleks nende arvates sellist riigiabi pidada põhjendatuks kui raskustes olevale ettevõtjale ümberkorraldusteks antavat abi kooskõlas EMP lepingu artikli 61 lõike 3 punktis c sätestatud erandiga, eriti riigiabi suuniste peatüki 16 sätetega.

Islandi ametiasutused taotlesid 2. novembri 2006. aasta kirjaga, et järelevalveamet arutaks võimalust mitte välistada mõnda käesoleva ametliku uurimismenetluse aspekti kuna „küsimuses selge pildi saamiseks tuleb tehingu kõiki aspekte vaadelda tervikuna".

5. **Kolmandate isikute märkused**

5.1. *Íslenskt sement ehf.-i märkused*

Íslenskt sement ehf. esitas 20. juuni 2005. aasta kirjaga oma märkused järelevalveameti otsuse nr 421/04/COL kohta algatada Sementsverksmiðjan hf.-is riigi osaluse müümist käsitlev ametlik uurimismenetlus. Íslenskt sement ehf.-i arvates ülalmainitud müügitehingus riigiabi ei kasutatud. Ettevõtja väitis, et „Islenskt Sement on kindel, et turuinvestori põhimõte oli täidetud, eriti kuna Sementsverksmiðjani ostuhind oli võrdne kui mitte märkimisväärselt kõrgem kui ettevõtja tõeline turuväärtus kõnealuses tehingus."

Íslenskt sement ehf. oli arvamusel, et rahavoogude hindamine, mida tavaliselt tsemendi tootmisega tegelevate ettevõtjate puhul kasutatakse, oli ainuke õiglane ettevõtja hindamise meetod. Ettevõtja väitis, et Islandi riik ei olnud nõus sellistel alustel läbi rääkima, kuna selle tulemuseks oleks olnud negatiivne ostuhind. Íslenskt sement ehf.-i arvates oleks rahavoogude meetodi kasutamise korral Sementsverksmiðjani juhtumis prognoositud turuväärtus olnud null või isegi negatiivne. Seetõttu oli Íslenskt sement ehf. arvamusel, et likvideerimismeetodi kohaldamisel saadud väärtus vastas ettevõtja maksimaalsele turuväärtusele ostuhetkel. Íslenskt sement ehf. väitis, et 69,6 miljoni Islandi krooni suurune likvideerimisväärtus ei arvestanud likvideerimise ja tegevuse lõpetamisega, sealhulgas objekti koristamisega kaasnevaid kulutusi. Íslenskt sement ehf. väitis, et Sementsverksmiðjan hf.-i aktsiate ostuhind ületas märkimisväärselt ettevõtja likvideerimisväärtust.

Islenskt Sement väitis ka, et riigikassa ostetud teatavaid varasid ei müüdud eraldi, vaid see oli seotud aktsiate müügiga lahutamatu osana ostulepingust. Seetõttu, „hinnates seda, kas riigiabi oli kaasatud Semenstverksmidjani müüki või mitte, ei saa järelevalveamet iga müüdud vara eraldi hinnata, vaid peab arvestama eraldiseisvate varade müügi mõjuga ettevõtja hindamisele müügi hetkel."

5.2. *Aalborg Portland Íslandi ehf.-i märkused*

Aalborg Portland Íslandi ehf. esitas 2. septembri 2005. aasta kirjaga oma märkused järelevalveameti otsuse nr 421/04/COL kohta algatada Sementsverksmiðjan hf.-i riigi osaluse müümist käsitlev ametlik uurimismenetlus. Ettevõtja jagas kõnealuses otsuses järelevalveameti väljendatud muret ja arusaamu, kuid viitas ka asjaolule, et Islandi riik võttis üle Sementsverksmiðjan hf.-i pensionikohustused, mida järelevalveameti otsuses ei mainitud.

II. **HINDAMINE**

1. **Riigiabi olemasolu Sementsverksmiðjan hf.-is riigi osaluse müümisel**

Islandi ametiasutuste esitatud andmete kohaselt müüs riik oma osaluse Sementsverksmiðjan hf.-is 68 miljoni Islandi krooni eest. Tehinguga oli seotud Islandi riigikassa, kes ostis ettevõtja teatavad varad, mis ei olnud ettevõtja toimimiseks vajalikud. Kuigi need kaks tehingu osa on tihedalt seotud, oli see, mida Íslenskt sement ehf. ostis, Sementsverksmiðjan hf.-i tootmisega seotud osa, mis oli vabastatud tsemenditootmiseks ebavajalikest varadest ja osadest. Käesolevas otsuses hindab järelevalveamet aktsiate müüki eraldi. Seda tehakse seetõttu, et võimalik riigiabist kasu saaja Sementsverksmiðjan hf.-is riigi osaluse müügi juhtumis oleks Íslenskt sement ehf. Osaluse müügiga seoses riigi tehtud ettevõtja varade-kohustuste ümberkorraldamise kontekstis antud võimalikust riigiabist võimalik kasu saaja oleks vastupidiselt tsemenditootja ise, st Sementsverksmiðjan hf. Riik ostis viimati nimetatult varasid ja võttis üle pensionikohustused.

EMP lepingu artikli 61 lõikes 1 sätestatakse järgmist:

„Kui käesolevas lepingus ei ole sätestatud teisiti, on igasugune EÜ liikmesriikide või EFTA riikide poolt või riigi ressurssidest ükskõik missugusel kujul antav abi, mis kahjustab või ähvardab kahjustada konkurentsi, soodustades teatud ettevõtjaid või teatud kaupade tootmist, käesoleva lepinguga kokkusobimatu niivõrd, kuivõrd see mõjutab lepinguosaliste vahelist kaubandust."

Enne asjaolu hindamist, kas kõnealune müük sisaldab EMP lepingu artikli 61 tähenduses riigiabi, vastab järelevalveamet Islandi valitsuse väitele, et riigiabi olemasolu võib välistada, kuna kohaldatakse riigiabi suuniste peatükki 18B „ametivõimude korraldatavas maa ja hoonete müügis sisalduvate riigiabi elementide kohta".

1.1. *Riigiabi suuniste peatükk 18B, mis käsitleb „ametivõimude korraldatavas maa ja hoonete müügis sisalduvaid riigiabi elemente"*

Riigiabi suuniste peatükk 18B, mis käsitleb „ametivõimude korraldatavas maa ja hoonete müügis sisalduvaid riigiabi elemente", annab teavet selle kohta, kuidas järelevalveamet tõlgendab ja kohaldab EMP lepingu riigiabi korraldamist käsitlevaid sätteid, mis on seotud ametivõimude korraldatava maa ja hoonete müükide hindamisega. Kui järgitakse ametivõimude korraldatavas maa ja hoonete müügis sisalduvaid riigiabi elemente käsitlevas järelevalveameti riigiabi suuniste peatükis 18B sätestatud menetlusi, siis eeldatakse, et riigiabi ei ole müüki kaasatud.

Kuigi Islandi ametiasutused teatasid Sementsverksmiðjan hf.-i riigiosaluse müügiga seotud tehingu tingimused, võtsid nad seisukoha, et müük toimus kooskõlas riigiabi suuniste peatükiga 18B, mis käsitleb ametivõimude korraldatavas maa ja hoonete müügis sisalduvaid riigiabi elemente. Seetõttu ei olnud nende arvates tehingusse riigiabi kaasatud.

Vastavalt otsusele algatada ametlik uurimismenetlus sätestatu kohta, on järelevalveamet seisukohal, et kõnealuses tehingus ei saa peatükki 18B kohaldada. Riik ei müünud ainult talle kuulunud maad ja hooneid, vaid oma osaluse tegevust jätkavas ettevõtjas, mis kuulus 100 %-liselt talle. Isegi kui peatükk 18B oli kohaldatav, ei järgitud riigiabi olemasolu välistamiseks kirjeldatud menetlusi.

Kõnealuses juhtumis jälgitud pakkumismenetlus ei olnud kokkusobiv peatüki 18B punktis 2.1(1)(b) ette nähtud määratlusega. Esiteks ei olnud menetlust piisavalt avalik. Veelgi enam, menetluse eesmärk oli ainult välja valida tulevane ostja, kellega hind lepiti kokku hiljem. Alternatiivses menetluses, st sõltumatu eksperdi hinnangu alusel toimunud müügis, kehtestas Sementsverksmiðjan hf.-i likvideerimisväärtuse ekspert MP-verðbréf hf. Ettevõtja müüdi siiski toimiva üksusena, andes mõista, et tsemenditootmine jätkub. Kõnealustes tingimustes ei saa eeldada, et likvideerimisväärtus vastas turuväärtusele, välistades riigiabi olemasolu ilma lisahinnanguta.

Oluline oleks välja selgitada, kumb on kõnealustes tingimustes ettevõtja turuväärtuse määratlemiseks sobivam meetod ning teha vastavalt sellele hindamine. Ettevõtja turuhinda ja asjaolu, kas Sementsverksmiðjan hf.-i aktsiate müügis Íslenskt sement ehf.-ile kasutati riigiabi, käsitlev täiendav analüüs on esitatud järgmisena.

1.2. *Aktsiate müügi riigiabi hindamine*

Meetme pidamiseks EMP lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses riigiabiks peavad olema täidetud järgmised kumulatiivsed tingimused:

— abi kujutab endast selektiivset eelist;

— abi antakse riigivahendite kaudu;

— abi moonutab konkurentsi või ähvardab seda teha

— ning mõjutab EFTA lepingu lepinguosaliste vahelist kaubandust.

Selektiivne eelis – turuhind

Meede, millega antakse eelis mõnedele spetsiifilistele abisaajatele ning mis ei ole üldmeede ja täidab esimese ülalmainitud tingimuse. Seetõttu on oluline välja selgitada, kas asjaomane ettevõtja saab majanduslikku kasu, mida ta tavaliste turutingimuste alusel ei oleks saanud. ([10]) EMP lepingu artikli 61 lõikes 1 ei eristata riigi sekkumist põhjuste ega eesmärkide, vaid mõjude alusel. ([11]) Selgub, et abi mõiste on objektiivne, küsimus on selles, kas riigimeede annab eelise ühele või mitmele ettevõtjale. ([12])

Varade omandamine alla nende turuväärtust kujutab endast põhimõtteliselt eelist. Seetõttu maksis Íslenskt sement ehf. Sementsverksmiðjan hf.-i eest hinda, mis vastas ettevõtja turuväärtusele, kõnealusest tehingust kasu ei saadud.

Määratlemaks seda, kas Íslenskt sement ehf. maksis riigile kuulunud osaluse eest alla turuhinna, usaldas järelevalveamet sõltumatu eksperdi hooleks Sementsverksmiðjan hf-i turuväärtuse hindamise müügi hetkel. Sõltumatu ekspert hindas ettevõtja turuväärtust pärast tehingu sooritamist, võttes arvesse seda, et ettevõtja jätkab tegevust. See tähendab, et sõltumatu ekspert hindas Sementsverksmiðjan hf.-i turuväärtust pärast seda, kui riigikassa oli tagasi ostnud ettevõtja teatavad varad, mis olid tsemendi tootmise jaoks ülearused, ([13]) ning rahandusministeerium oli üle võtnud ettevõtja pensionitega seotud kohustused. Teisisõnu, sõltumatu ekspert hindas selle turuväärtust, mida Íslenskt sement ehf. tegelikult ostis, st varadest vabastatud ettevõtjat.

Sõltumatu eksperdi arvamuse kohaselt on ainsaks meetodiks, mis võiks anda selgust ettevõtja õiglase väärtuse kohta sellise tehingu puhul nagu Sementsverksmiðjan hf.-is riigile kuulunud osaluse müük, prognoositud tulevaste rahavoogude diskonteerimine (kasutusväärtus). ([14]) Põhivara tulevasest kasutamisest loodetavate rahavoogude nüüdispuhasväärtus kujutab endast investori kalkulatsioone võimaliku projekti maksumuse kohta. Rahavoogude prognoosid võivad seetõttu iga investori puhul erineda. Seetõttu oli sõltumatu eksperdi arvates parimaks lahenduseks tuvastada kasutusväärtuse võimalike tulemuste ulatus, luues nende jaoks ülem- ja alampiiri. Islandi ametiasutusi paluti esitada kõnealuste piiride kehtestamiseks vajalik teave ja kalkulatsioonid, ([15]) et saada ülevaadet põhitegevuse, milleks on tsemendi tootmine, õiglase väärtuse kohta. Pärast tegevusliku väärtuse välja selgitamist kujutas iga põhitegevusega mitteseotud vara (näiteks finantsvarad) endast väärtuse suurenemist ja iga kohustus (näiteks võlad või muud finantskohustused) väärtuse vähenemist.

Islandi ametiasutuste esitatud rahavoogude stsenaariumid

Sõltumatu eksperdi taotlusel paluti Islandi ametiasutusel koostada kaks stsenaariumi. I stsenaariumi kohaselt eeldati tsemendiimpordi osaks Islandi turul 30 %, II stsenaariumi kohaselt importi ei eeldatud. I stsenaariumi (nn pessimistlik stsenaarium) alusel saadi tulevaste vabade rahavoogude negatiivne nüüdispuhasväärtus (edaspidi NPV) umbes 1 miljardi Islandi krooni ulatuses. II stsenaariumi alusel (nn optimistlik stsenaarium) tulevaste vabade rahavoogude positiivne NPV umbes 200 miljoni Islandi krooni ulatuses. NPV-meetmete kohandamisel pikaajalise võla lahutamise ning liigse käibevara liitmise kaudu jõudis Islandi valitsus prognoositava omakapitali väärtuseni, mis on I stsenaariumi puhul 897 miljonit Islandi krooni ja II stsenaariumi puhul 307 miljonit Islandi krooni. Tootmisvõimsuse rakendamisel oli erineva tulemuse saamisel otsustav tähtsus. Muutuvaks tootmismaksumuseks tonni kohta täistootmisvõimsusega aastatel (130 000 tonni) prognoositi 5 749 Islandi krooni, väga madala tootmisvõimsusega aastatel (70 000 tonni) oli see näitaja 7 479 Islandi krooni. Seetõttu esines kalkulatsioonis kahekordne mastaabisäästu efekt, kuna nii muutuv kui ka fikseeritud kulu tonni kohta vähenes rohkem kui toodetud hulk. ([16])

([10]) Kohtuasi C-39/94, Syndicat français de l'Express international (SFEI) ja teised vs. La Poste ja teised, EKL 1996, lk I-3547, punkt 60, kohtuasi C-256/97, DM Transport, EKL 1999, lk I-3913, punkt 22, kohtuasi CT-116/01 ja T-118/01, P&O Ferries *vs.* Komisjon, EKL 2003, punkt 112.

([11]) Kohtuasi C-56/93, Belgia *vs.* komisjon, EKL 1996, lk I-723, punkt 79; kohtuasi C-241/94, Prantsusmaa *vs.* komisjon, EKL 1996, lk I-4551, punktid 19 ja 20.

([12]) Kohtuasi T-67/94, Ladbroke Racing *vs.* Komisjon, EKL 1998, lk II-1, punkt 52, ja kohtuasi T-46/97 SIC *vs.* Komisjon, EKL 2000, lk II-2125, punkt 83.

([13]) Nagu oli Islandi valitsuse ja Íslenskt sement ehf.-i vahelise aktsiaostulepinguga ette nähtud ja Sementsverksmišjan hf.-i ja riigikassa vahelise ostulepingu sätete alusel tehtud.

([14]) Eksperdi aruanne, lk 2.

([15]) Järelevalveameti 12. juuli 2005. aasta kiri.

([16]) Eksperdi aruanne, lk 8.

Kaaskirjas väitsid Islandi ametiasutused, et optimistlik stsenaarium ei ole realistlik, kuna see ei eeldanud Islandi tsemenditurul konkurentsi olemasolu. Seoses Taani päritolu konkurendi Aalborg Portlandi rajatistesse tehtud investeeringutega peeti ebatõenäoliseks, et konkurents Islandi tsemenditurul kaoks. Islandi ametiasutused ei kommenteerinud kõige pessimistlikuma stsenaariumi tõenäolisust.

Ekspert kritiseeris asjaolu, et Islandi ametiasutuste esitletud mudelites kasutati kõrget diskontomäära (mis sisaldas riskipreemiat). Kõrge diskontomäär võib alahinnata kohustust, mis tulenes negatiivsetest rahavoogudest, ja seega väljavaateid liigselt ilustada. Kõnealusest kriitikast sõltumata kasutati järjepidevuse huvides kogu analüüsi vältel erinevate välja pakutud stsenaariumide puhul Islandi ametiasutuste soovitatud 12,4 %-list tegelikku diskontomäära.

Pessimistliku stsenaariumi ümbersõnastamine

I stsenaarium hõlmas 30 aasta jooksul pidevas kahjumis olnud ettevõtjat, mis näib täielikult ebaratsionaalne. Arvestades, et sõltumatu eksperdi kavatsus pessimistliku stsenaariumi loomisel oli kindlaks määrata võimalike tulemuste alampiir, oli Islandi ametiasutuste esitatud I stsenaarium selgelt ebaadekvaatne. ([17]) Mis tahes ratsionaalse investeerimisotsuse aluseks on lootus saada kasumit. Tekib küsimus, kuidas ratsionaalselt mõtlev investor reageeriks, kui loodetud kasumit ei saada. Levinud käitumine sellises olukorras oleks korrigeeritud lootuste valguses kahjumi minimeerimine.

Sellest tulenevalt sõnastas sõltumatu ekspert ümber pessimistliku stsenaariumi, oletades et viie aasta jooksul on tootmisvõimsus väike (82 000 tonni aastas, võrdne I stsenaariumi keskmisega), müügihinnad jäävad madalale 2003. aasta tasemele (7 071 Islandi krooni tonni kohta) ja ettevõtja likvideeritakse pärast viieaastast tegutsemist. Oletati ka, et kõik negatiivsed rahavood kantakse üle omanikele. Eksperdile tundus see olevat halvima stsenaariumi jaoks mõistlik strateegia, kuna mis tahes ratsionaalse investeerimisotsuse aluseks on lootus saada kasumit ja võimalus reageerida, kui kasumit ei saada.

Halvim stsenaarium, mille tulemuseks oleks viie aasta pärast tsemenditootmise lõppemine, käivitaks kohe koristustegevuse. Sementsverksmiðjan hf.-i ja Akranesi linna vahel 2003. aasta juulis sõlmitud rendilepingu kohaselt „tsemenditootmise katkemise korral 24 kuuks peab Iceland Cement Ltd. lammutama materjalide lao oma kuludega". ([18]) Islandi ametiasutuste esitatud teabe põhjal oli puhastustööde maksumuseks prognoositud kuni 460 miljonit Islandi krooni, eeldatavasti praegustes hindades. ([19])

Selliselt leiti halvim stsenaarium, simuleerides tootmist viie aasta jooksul väikesel tootmisvõimsusel ning 2003. aasta tasemel hoitud tsemendihindade juures. Rahavoogude nüüdispuhasväärtust kohandati ostupäeval tootmistsükliväliste varade ja kohustustega. Põhivarade alternatiivse kasutamise netoefekt (näiteks tsemendiimport) ja koristuskulud liideti.

Sõltumatu eksperdi tehtud ümbersõnastamise kohaselt andis kõnealuste rajatiste rahavoogude simulatsioon tegevusest tuleneva negatiivse rahavoo 144 miljoni Islandi krooni ulatuses igal aastal viie aasta jooksul ja kuuendal aastal nüüdispuhasväärtuse negatiivsed kulud 360 miljoni Islandi krooni ulatuses. Kõnealuste rahavoogude diskonteeritud väärtus oli 691 miljonit Islandi krooni ja pärast tootmistsükliväliste bilansikirjete kohandamist määrati investeeringu väärtuseks kindlaks 332 miljonit Islandi krooni.

Optimistliku stsenaariumi ümbersõnastamine

Optimistliku stsenaariumi eesmärk oli kehtestada võimalike lahenduste ülempiir. Optimistliku stsenaariumi põhiline tunnus on see, et tegevused peaksid viie aasta pärast tasakaalustuma. Algpunktiks oli esimene tegevusaasta pärast erastamist eeldatava tootmismahuga 100 000 tonni, tsemendihinnaga 7 489 Islandi krooni, muutuvate kuludega vastavalt kuluvalemis esitatule (6 381 Islandi krooni tonni kohta) ja üldkuludega vastavalt I stsenaariumis eeldatule (127 miljonit Islandi krooni). Reinvesteeringute aastaste maksete ja laekumiste summaks eeldati 40 Islandi krooni, mis võivad tarbimisväärtuse vähendamist tõenäoliselt ületada. Kõnealuste oletuste alusel arvutati esimese aasta puhaskäibeks 38 miljonit Islandi krooni. Järgnevalt läheneks puhaskäive viie aasta jooksul järk-järgult nullile, jõudes selleni kuuendal aastal.

Tootmise esimese viie aasta rahavoogude nüüdispuhasväärtuseks prognoositi 59 miljonit Islandi krooni. Oletades, et tegevuskasum oleks sealt edasi nullilähedane, oli järgnevate aastate tegevuse nüüdisväärtus null. Käesolevas stsenaariumis oletas ekspert, et esimestel aastatel oleks mõistlik saamata jääva maksutulu ülekanded ([20]) jätta kasutamata. Tegevuse tulemus kohandati tootmistsükliväliste bilansikirjetega (nagu ka pessimistliku stsenaariumi puhul) ning nüüdispuhasväärtuseks saadi 300 miljonit

([17]) Eksperdi aruanne, lk 8.
([18]) Akranesi linna ja Sementsverksmiðjan hf.-i vaheline 2. oktoobri 2003. aasta rendileping.
([19]) Eksperdi aruanne, lk 9.
([20]) Aastas saamata jäävat maksutulu võib kasutada viimastel aastatel eelnevalt makstud maksude tagastamiseks või järgmiste aastate maksude vähendamiseks.

Islandi krooni. Ekspert kasutas jällegi 12,4 %-list diskontomäära, nagu ka pessimistliku stsenaariumi korral. Ekspert juhtis tähelepanu asjaolule, et kõnealune määr peegeldab ainult üksuse maksumust (enne makse), käesoleva stsenaariumi alusel tehtud investeerimisprojekti rahastatakse aga suures ulatuses laenuga, vähendades seega üldist nõutud tootlikkust. Madalam diskontomäär annaks negatiivsema tulemuse, kuna kõik kaasnevad rahavood on negatiivsed. Ekspert tõstis siiski esile ka asjaolu, et oluline on kõigi stsenaariumide puhul järjepidevalt kasutada sama määra.

Kokkuvõte

Ülalmainitud hinnangute alusel oli sõltumatu ekspert arvamusel, et õiglase väärtuse mõõtmisel tulevaste rahavoogude diskonteerimise kaudu oleks sobilik kindlaks määrata ülem- ja alampiir. Alampiir oleks seotud pessimistliku stsenaariumiga, mille kohaselt tsemenditootmine katkeks mõneaastase tootmise järel, mille vältel omanikud saaksid aru, et tootmine ei muutu kasumlikuks. Lisaks vahendite voolamisele kahjumit tekitanud aastate vältel peaks ettevõtja tootmise lõpetamisel kandma ka koristuskulud. ([21]) Kõnealuse stsenaariumi juures võib positiivseks pidada esialgseid varusid ja finantsvahendeid, mis annaksid likvideerimisel positiivseid laekumisi. Rahavoogude hindamiste alusel saadi Sementsverksmiðjan hf.-i madalaimaks hinnaks 322 miljonit Islandi krooni.

Ülempiir kehtestataks optimistliku stsenaariumi alusel, mille kohaselt pidi tsemenditootmise kasumlikkus järk-järgult kasvama ja paari aasta pärast jõutakse kasumiläveni. Nagu ka pessimistliku stsenaariumi puhul, tooksid esimesed aastad kahjumit, mis viiksid vahendeid ettevõtjast välja, kuigi mõõdukamas ulatuses. Tootmise nüüdispuhasväärtus oli pärast kasumiläve saavutamist suure tõenäosusega minimaalne ning seetõttu seda kalkulatsioonides ei arvestatud. Ka selle stsenaariumi puhul oli arvestatud positiivseid panuseid esialgsetest varudest ja finantsvahenditest. Rahavoogude hindamiste alusel saadi Sementsverksmiðjan hf.-i kõrgeimaks turuväärtuseks 300 miljonit Islandi krooni.

Rahavoogude kalkulatsioonid näitasid seetõttu õiglast väärtuse vahemikku, mitte sümmeetrilist väärtust nulli lähedal suhteliselt tõenäolise tulemusega umbes +/– 300 miljonit Islandi krooni.

Erahuvid

Mõnedel juhtudel võib kokkulepitud tehing märgatavast või hüpoteetilisest turuväärtusest kõrvale kalduda, kuna tehingu ühel poolel on kõnealuses tehingus tuvastatavad erahuvid. Eksperdi arvates olid Sementsverksmiðjan hf.-is riigile kuulunud osaluse ostmisel Íslenskt sement ehf.-i poolt kaasatud selged erahuvid, mis võisid tehingu hinda mõjutada.

Íslenskt sement ehf. oli kolmest ettevõtjast koosnev konsortsium, mis loodi Sementsverksmiðjan hf.-is riigile kuulunud osaluse ostmiseks: BM Valla, Björgun ja Norcem. BM Valla on Islandi peamisi ehitusettevõtjaid ning tsemendi hulgiostja. Järelevalveameti esindajate, sõltumatu eksperdi ning Islandi ametiasutuste ja Íslenskt sement ehf.-i esindajate kohtumisel esitatud teabe kohaselt on BM Vallal Islandi tsemenditehases kaks strateegilist huvi. Üheks huviks on, et tsemenditarned Islandi turul ei oleks ühe ainukese tarnija kontrolli all. Teine huvi on säilitada ehitustööstuse pikaajalistes huvides kohalik tootearendus ja pädevus, eriti arvestades Islandi tsemendituru tehnilisi iseärasusi.

Björgun tarnib Sementsverksmiðjan hf.-ile liiva. Kui kohalik tsemenditootmine lõppeks, ei jääks Björgunile alternatiivseid turge oma toodetele.

Norcem on Saksamaa kontserni Heidelberger Zement kuuluv Norra tsemenditootja. Norcemil võib oma kohaloleku tugevdamisega Islandi turul olla strateegilisi ja konkurentsiga seotud huvisid.

Ostjate konsortsiumi eriliste asjaolude tõttu on sõltumatu ekspert kõnealuses juhtumis arvamusel, et kokkulepitud vahetushinda on mõjutanud erahuvide olemasolu.

Seetõttu järeldas sõltumatu ekspert, et ([22]) „kuigi ma olen arvamusel, et kokkulepitud hind 68 miljonit Islandi krooni on kõrge, võib eksisteerida omanike olukorrast tulenevaid asjaolusid, mis suurendavad investeerimiskulude tagasisaamise võimalikkust".

Järelevalveamet hindas Islandi ametiasutuste esitatud andmeid ja fakte ning uuris tähelepanelikult sõltumatu eksperdi esitatud hinnangut ja aruannet. Järelevalveamet leidis, et eksperdi analüüs Sementsverksmiðjan hf.-i väärtuse leidmiseks oli tõene. Nagu juba otsuses nr 421/04/COL ametliku uurimismenetluse algatamise kohta sätestati, ei saa eeldada, et likvideerimisväärtus tegevust jätkava ettevõtja puhul on võrdne selle ettevõtja turuväärtusega. Kooskõlas sõltumatu eksperdi arvamusega järeldab järelevalveamet, et diskonteeritud rahavoogude analüüs on kõnealuse ettevõtja väärtuse arvutamiseks asjakohane viis. Järelevalveamet on siiski arvamusel, et ettevõtja väärtuse hindamine tehingu sooritamise hetkel sisaldab loomulikult märkimisväärselt

([21]) Nagu eespool mainitud, on riigi moraalne kohustus koristada Akranesi tootmisobjekt muudetud Akranesis asuva maa rendilepingu sõlmimisega ettevõtja ja Akranesi linnavalitsuse vahel Sementsverksmiðjan hf.-ile pandud juriidiliseks kohustuseks.

([22]) Eksperdi aruanne, lk 13.

ebaselgust. Seetõttu on järelevalveameti arvates ettevõtja väärtuse hindamiseks mõistlik uurida erinevaid stsenaariume, nagu ekspert ka tegi, ning teha kindlaks piirid, mille ulatuses oleks põhjendatud eeldada, et ettevõtja väärtus sinna sisse mahub. Sementsverksmiðjan hf.-is riigile kuulunud osaluse müügihind jäi kehtestatud piiride sisse ning isegi ülespoole umbes nullisuurusest keskväärtusest.

Islandi ametiasutused olid kindlaks määranud, et ettevõtja likvideerimisväärtus on 69,6 miljonit Islandi krooni. Akranesi linnavalitsuse ja Sementsverksmiðjan hf.-i vahel 31. juulil 2003. aastal sõlmitud kokkuleppes sätestatakse, et „kui klinkri tootmine lõppeb 24kuuliseks ajavahemikuks, peab Iceland Cement Ltd. materjalide lao lammutama oma kuludega". Seega oli Sementsverksmiðjan hf.-i likvideerimisväärtus madalam kui 69,6 miljonit Islandi krooni, sest materjalide lao lammutamise kulud tuleks vastavalt ülalnimetatud kokkuleppele veel lisada. ([23]) Seega hind, mida Íslenskt sement ehf. riigi osaluse eest Sementsverksmiðjan hf.-is maksis, oli kõrgem kui ettevõtja likvideerimisväärtus.

2. **Järeldus**

Käesolevate järelduste alusel ei saa järelevalveamet väita, et ettevõtja müüdi turuhinnast madalama hinnaga. Seetõttu ei saa järelevalveamet järeldada, et Íslenskt sement ehf. kui ettevõtja, mis loodi investorite rühma poolt Sementsverksmiðjan hf.-is riigi osaluse ostmiseks, sai EMP lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses majandusliku eelise.

EMP lepingu artikli 61 lõike 1 kohaselt peab meetme riigiabiks kuulutamiseks olema täidetud neli kumulatiivset tingimust. Eespool mainitud hindamise alusel ei leidnud järelevalveamet põhjuseid uurida meetme riigiabiks kuulutamiseks vajalikku kolme muud tingimust. Kuna Íslenskt sement ehf. ei ole eeliseid saanud, on järelevalveamet arvamusel, et Sementsverksmiðjan hf.-is riigi osaluse müümine investorite rühmale Íslenskt sement ehf. ei kujuta endast EMP lepingu artikli 61 lõike 1 tähenduses riigiabi.

Käesoleva otsuse vastuvõtmine, et lõpetada Íslenskt sement ehf.-ile riigiosaluse 68 miljoni Islandi krooni eest müümise uurimine, mis oli osa ametlikust uurimisest, mis algatati järelevalveameti otsusega nr 421/04/COL ja mida pikendati otsusega nr 367/06/COL, ei piira ülejäänud uurimise tulemuste kohaldamist.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

EFTA järelevalveamet on arvamusel, et riigi osaluse müük Sementsverksmiðjan hf.-is Íslenskt sement ehf.-ile hinnaga 68 miljonit Islandi krooni ei kujuta endast EMP lepingu artikli 61 tähenduses riigiabi.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Islandi Vabariigile.

Artikkel 3

Ainult ingliskeelne tekst on autentne.

Brüssel, 29. november 2006

EFTA järelevalveameti nimel

esimees	*kolleegiumi liige*
Bjørn T. GRYDELAND	Kristján A. STEFÁNSSON

([23]) MP Verdbrefi 2003. aasta märtsis tehtud likvideerimisväärtuse hindamises prognoositi tehase (hooned ja masinad) lammutamise ja koristamisega seotud kulude suuruseks 460 miljonit Islandi krooni. Isegi kui see arv ei ole täielik, annab see aimu Sementsverksmiðjaniga seotud takistustest, mis võivad esialgset prognoositud likvideerimisväärtust märkimisväärselt vähendada.

Tellimishinnad aastal 2009 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

Euroopa Liidu Teataja L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 000 eurot aastas (*)
Euroopa Liidu Teataja L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	100 eurot kuus (*)
Euroopa Liidu Teataja L- ja C-seeria paberkandjal + CD-ROMil aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
Euroopa Liidu Teataja L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	700 eurot aastas
Euroopa Liidu Teataja L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	70 eurot kuus
Euroopa Liidu Teataja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	400 eurot aastas
Euroopa Liidu Teataja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	40 eurot kuus
Euroopa Liidu Teataja L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt CD-ROMil	ELi 22 ametlikus keeles	500 eurot aastas
Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) CD-ROMil, kaks väljaannet nädalas	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	360 eurot aastas (s.o 30 eurot kuus)
Euroopa Liidu Teataja C-seeria – värbamiskonkurss	konkursi keel(ed)	50 eurot aastas

(*) Üksiknumbri müük: kuni 32 lehekülge: 6 eurot
33–64 lehekülge: 12 eurot
alates 64 leheküljest: hind määratakse iga väljaande puhul eraldi

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel CD-ROMil.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Müük ja tellimused

Väljaannete talituse avaldatud tasulisi väljaandeid saab osta meie trükiste edasimüüjatelt. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (http://eur-lex.europa.eu) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt http://europa.eu

Väljaannete talitus
Publications.europa.eu

EUROOPA ÜHENDUSTE AMETLIKE VÄLJAANNETE TALITUS
L-2985 LUXEMBOURG

ET